

POTRAVINY A OBCHOD 2016 / FOOD & TRADE 2016

Slovenskí poľnohospodári a potravinári /a nielen tí/ nesúhlasia s procesom prijímania medzinárodných obchodných dohôd. Opodstatnené obavy zazneli niekoľkokrát počas medzinárodnej konferencie POTRAVINY A OBCHOD 2016 / FOOD & TRADE 2016, ktorú 6. októbra v Bratislave zorganizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora.

Do diskusie sa zapojili aj členovia Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru /EHSV/. Úlohu poľnohospodárstva v dohodách o voľnom obchode priblížil Jonathan Peel zo Spojeného kráľovstva a úlohu občianskej spoločnosti v rokovaniach o TTIP predstavila Dilyana Slavova z Bulharska. O význame poľnohospodárskeho obchodu pre budúci rozvoj farmárstva v EÚ v kontexte globálnej potravinovej bezpečnosti hovoril Volker Petersen z Nemecka.

Riziká prevažujú

Z pohľadu najväčšej agrárnej samosprávy na Slovensku vnášajú medzinárodné dohody do oblasti agrosektora viac rizík ako výhod. Podľa predsedu SPPK Milana Semančíka liberalizácia medzinárodného obchodu neslúži záujmom malých a stredných podnikov. *„Prináša veľké riziko dumpingových cien. Obávame sa, aby sme neboli svedkami podliezania bezpečnostných a kvalitatívnych štandardov Európskej únie, prípadne akceptovania dvojitého potravinových štandardov,”* otvorene povedal M. Semančík.

GMO, rezíduá antibiotík, pesticídov a rastových hormónov, chlórované kuracie mäso – to sú ďalšie rizikové oblasti, ktorým môže byť vystavený európsky trh. Intenzívny medzinárodný obchod bude zároveň predstavovať obrovskú záťaž pre životné prostredie. Budeme svedkami toho, ako budú poľnohospodárske a potravinárske výrobky cestovať cez pol sveta, namiesto toho, aby sa podporovala domáca produkcia.

Aj preto Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora žiadala o vyňatie agropotravinárstva

z pripravovaných dohôd, čo sa, žiaľ nepodarilo presadiť.

„Bude nesmierne náročné navodiť dôveru v spoločný trh, v ktorý dnes nikto za poľnohospodárov a potravinárov neverí. Nepochybujem o tom, že negatíva z dovozu zasiahnu najmä malé ekonomiky a aj Slovensko,“ naznačil počas konferencie štátny tajomník ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Gabriel Csicsai.

Pohľad ministerstva hospodárstva

Dohoda medzi Európskou úniou a Kanadou pod názvom CETA je v súčasnosti predmetom finálnych procedurálnych rokovaní. Najbližšie 18. októbra budú o nej diskutovať európski ministri obchodu.

Podľa generálneho riaditeľa Sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí Ministerstva hospodárstva SR Ivana Lančariča hoci pre ekonomicky vyspelé krajiny nie je agrárny obchod nosný, v rokovaníach o voľnom obchode patrí prakticky pre všetky negociačné strany medzi najcitlivejšie oblasti. Vyplýva to aj z významu domáceho poľnohospodárstva a potravinárstva a z aspektu potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti. *„Pri uzatváraní dohôd o voľnom obchode preto kladieme veľký dôraz na zachovanie existujúcich vysokých štandardov Európskej únie. Situácia je však taká, že dohoda CETA sa už nedá otvoriť a preto sa ani z nej nedá vyňať oblasť agropotravinárstva. Dohodu CETA však nebudú schvaľovať len poslanci Európskeho parlamentu, ale aj poslanci Národnej rady Slovenskej republiky. Je na ich svedomí, ako nakoniec zahlasujú,“* dodal pred novinármi generálny riaditeľ I. Lančarič.

Vedenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory sa už niekoľkokrát vyjadrilo, že v prvom rade treba presadzovať štandardy Slovenska a až potom Európskej únie. *„Ak sa dohoda s Kanadou podpíše, slovenskí poľnohospodári a potravinári budú naozaj sklamaní, pretože je riziková a prináša nám viac nevýhod ako výhod,“* uzavrel Milan Semančík.

Čo môže pomôcť

S blížiacim sa hlasovaním o dohode CETA, ale aj v časoch vášnivej diskusie o dohode TTIP medzi EÚ a USA vyznieva o to naliehavejšie otázka, ako stabilizovať krehké slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo, aby vedelo o niečo viac čeliť intenzívnejšiemu medzinárodnému obchodu. Myšlienka, ktorú prezentovali viacerí diskutujúci počas konferencie, bola spoločná – potrebujeme napríklad zvýšiť úroveň potravinovej sebestačnosti krajiny, ktorá sa v súčasnosti pohybuje niekde medzi 50-60 percentami. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka si kladie za cieľ úroveň 80% sebestačnosti v základných poľnohospodárskych komoditách a základných potravinách. Podľa generálnej riaditeľky Sekcie potravinárstva a obchodu MPRV SR Zuzany Nouzovskej v rámci sebestačnosti sme na tom zle v mliečnych výrobkoch, olejoch, tukoch. „Veľmi nízke čísla – niečo cez 35% - dosahujeme aj pri ovocí a zelenine,“ dodala Z. Nouzovská.

K ďalším cieľom preto patrí aj stabilizácia poľnohospodárskej a potravinárskej produkcie, zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských výrobcov a výrobkov prostredníctvom rastu pridanej hodnoty výrobku a technologickej úrovne na základe inovácií a implementácie výsledkov vývoja a výskumu, zefektívnenie výroby, posilnenie organizovanosti výrobných vertikál či odstránenie nekalých obchodných praktík. A v neposlednom rade je to podpora marketingu a propagácia slovenských výrobkov.

Miroslav Koberna, riaditeľ pre programovanie a stratégie Potravinárskej komory Českej republiky zdôraznil, že ani Francúz, ani Nemec sa nerodí so silným potravinovým patriotizmom. „Na to štáty mňajú obrovské množstvá finančných prostriedkov, ktoré sa u nás na marketing domácich výrobkov nikdy v takej miere nedávali. Žiaľ, u nás vychovávajú spotrebiteľa obchodné reťazce, a to treba zmeniť,“ dodal M. Koberna.

Na Slovensku by mohla zmena nastať aj vtedy, ak sa podarí vytvoriť marketingový fond na podporu predaja domácich potravín. Ministerstvo pôdohospodárstva aktuálne pracuje s viacerými alternatívami, akým spôsobom by sa fond financoval a aké výrobky by sa z neho podporovali. Je veľmi

dôležité, že diskusia o tak dôležitom nástroji na propagáciu slovenských potravín sa začala a preto šancu na zmenu nesmieme premeškať!

[---> Pozrite si aj fotogalériu z konferencie](#)

Ponúkame celú prednášku predsedu SPPK Milana Semančíka na tému Skúsenosti slovenských poľnohospodárov a potravinárov s otváraním sa domáceho trhu zahraničnej konkurencii, ktorú odprezentoval na Medzinárodnej konferencii Potraviny a obchod 2016.

Dokumenty na stiahnutie

- [Milan Semančík, predseda, SPPK_Skúsenosti slovenských poľnohospodárov a potravinárov s otváraním sa domáceho trhu zahraničnej konkurencii](#) (0.59 MB, PDF)
- [Zuzana Nouzovská, generálna riaditeľka sekcie potravinárstva a obchodu, MPRV SR_Medzinárodný obchod a jeho vplyv na potravinovú sebestačnosť](#) (1.66 MB, PDF)
- [Ivan Lančarič, generálny riaditeľ sekcie zahraničnej politiky a európskych záležitostí, MHSR_Dohody o voľnom obchode a ich možný vplyv na agropotravinársky sektor](#) (0.23 MB, PDF)
- [Miroslav Koberna, riaditeľ pre programovanie a stratégie PK ČR_Dopady obchodnej politiky nadnárodných reťazcov na potravinovú sebestačnosť krajín strednej a východnej Európy](#) (1.72 MB, PDF)
- [Jonathan Peel, Spojené kráľovstvo, EHSV_Úloha poľnohospodárstva v dohodách o voľnom obchode](#) (0.31 MB, PDF)
- [Dilyana Slavova, Bulharsko, EHSV_Úloha občianskej spoločnosti v rokovaniach TTIP](#) (0.18 MB, PDF)
- [Volker Petersen, Nemecko, EHSV_Význam poľnohospodárskeho obchodu pre budúci rozvoj farmárstva v EÚ v kontexte globálnej potravinovej bezpečnosti](#) (0.79 MB, PDF)